

ARMÁDA SPÁSY
MEZINÁRODNÍ ETICKÉ STANOVISKO

PREVENCE SEBEVRAŽD

VYJÁDRĚNÍ STANOVISKA

Armáda spásy věří, že život je posvátný dar od Boha a že všichni lidé jsou stvořeni k Božímu obrazu a mají rovnocennou svébytnou hodnotu. Z tohoto důvodu je třeba o každého člověka pečovat a starat se o něj bez ohledu na věk, pohlaví, sexuální orientaci, rasu, náboženství, zdravotní stav, sociální postavení nebo potenciál k úspěchu a přínosu pro společnost.

Sebevražda je akt úmyslného způsobení vlastní smrti, zatímco pokus o sebevraždu je jakýkoli pokus o ukončení vlastního života.¹ Sebevražda je výsledkem složité interakce biologických, genetických, psychologických, sociologických a environmentálních faktorů, náboženského přesvědčení a ztráty naděje.

Armáda spásy potvrzuje, že by měly být využity všechny možné prostředky, aby se zabránilo tomu, že si člověk úmyslně vezme život nebo že k tomu vyhledá pomoc někoho jiného.² Prevence sebevražd může být a měla by být podporována celostním přístupem. Významnou roli v prevenci sebevražd mohou hrát ochranné a preventivní faktory, jako je sociální podpora a vztahy, léky, poradenství a duchovní podpora, stejně jako rozpoznání základních příčin.

Armáda spásy poskytuje soucit a podporu těm, kteří se pokusili o sebevraždu, nebo těm, kteří byli ovlivněni sebevraždou blízké osoby. Armáda spásy odmítá odsuzování lidí, kteří se pokusili o sebevraždu nebo ji dokonali, a stigmatizaci, která může dopadnout na pozůstalé a přátele, považuje za nespravedlivou.

Prevence sebevražd je záležitost, kterou by měl každý brát vážně.

¹ APA Dictionary of Psychology <https://dictionary.apa.org/> (zpřístupněno 17. září 2023).

² Mezinárodní etické stanovisko Armády spásy: Eutanazie a asistovaná sebevražda <https://www.salvationarmy.org/isjc/ips>

POZADÍ A SOUVISLOSTI

Armáda spásy byla prvním hnutím na světě, které poskytovalo programy prevence sebevražd. Její zakladatel, generál William Booth, zahájil v roce 1907 činnost Armády spásy v oblasti prevence sebevražd, když v Londýně zřídil úřad proti sebevraždám.³

Světová zdravotnická organizace (WHO) uvádí, že každoročně na následky sebevraždy zemřou statisíce lidí a mnoho dalších se o sebevraždu pokusí. V řadě zemí převažují sebevraždy mužů. Mezi faktory, které někoho vedou k úvahám o sebevraždě, mohou patřit osamělost, izolace, sebeobětování se pro splnění skupinových povinností a pocit přetížení při vysoké míře stresu a frustrace. Ohroženi jsou také jedinci, kteří jsou vystaveni extrémnímu tlaku a vysokým očekáváním. Duševní poruchy (zejména deprese, zneužívání návykových látek, schizofrenie a poruchy osobnosti) jsou spojeny s více než 90 % všech případů sebevražd.⁴ Pro většinu těchto stavů byla stanovena účinná léčba.⁵

³ Anti-Suicide Bureau', Bendigo Advertiser, 7 January 1907, <http://nla.gov.au/nla.news-article89592911>

⁴ Nock, M.K. et al., 'Mental Disorders, Comorbidity and Suicidal Behavior: Results from the National Comorbidity Survey Replication', Molecular Psychiatry, Vol. 15, No. 8 (August 2010), pp868–76, <https://doi.org/10.1038/mp.2009.29>

⁵ Suicide Rates, World Health Organization, <https://www.who.int/data/gho/data/themes/mental-health/suicide-rates> (accessed on 17 September 2023)

⁶ Suicide Prevention, World Health Organization, <https://www.who.int/health-topics/suicide> (accessed on 17 September 2023)

⁷ Ibid

Určití jedinci jsou obzvláště ohroženi sebevražedným chováním. Patří mezi ně mimo jiné osoby, které se v minulosti pokusily o sebevraždu, osoby závislé na alkoholu a jiných návykových látkách, mladí muži, starší lidé, pozůstalí, zranitelné skupiny, které zažívají diskriminaci, osoby žijící ve venkovských oblastech a osoby s vyčerpávajícím fyzickým onemocněním.⁶ Jelikož Armáda spásy vždy pečovala o zranitelné osoby a doprovázela je, její pracovníci jsou i nadále odhodláni předcházet sebevraždám a poskytovat naději těm, kteří v tomto pozemském životě čelí těžkostem.

Pokusy o sebevraždu jsou až dvacetkrát častější než dokonané sebevraždy.⁷ Riziko sebevraždy je obzvláště vysoké v prvním roce po pokusu a přeživší často zažívají pocity viny nebo studu.^{8,9} Mnohé studie ukázaly, že k pravděpodobnosti dokončení sebevraždy přispívá dostupnost zbraní, nebezpečných mostů, tablet balených ve velkém množství a přístup k jedovatým domácím plynům.¹⁰

⁸ Probert-Lindström, Sara et al., 'Long-term Risk Factors for Suicide in Suicide Attempters Examined at a Medical Emergency in Patient Unit: Results from a 32-year Follow-up Study', BMJ Open, Vol. 10, No. 10 (31 October 2020), <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/33130567/>

⁹ Shamsaei, Farshid et al., 'Exploring the Lived Experiences of the Suicide Attempt Survivors: A Phenomenological Approach', Int J Qual Stud Health Well-being, Vol. 15, No. 1 (29 March 2020), <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7172699/>

¹⁰ Milner, A. et al., 'Access to Means of Suicide, Occupation and the Risk of Suicide: A National Study Over 12 Years of Coronial Data', BMC Psychiatry, Vol. 17, No. 1 (4 April 2017), p125, <https://doi.org/10.1186/s12888-017-1288-0>

PREVENCE SEBEVRAŽD

MEZINÁRODNÍ ETICKÉ STANOVISKO ARMÁDY SPÁSY

Přestože média a sociální sítě mohou hrát významnou roli při osvětě veřejnosti v oblasti prevence sebevražd, existuje také riziko, že mohou škodit. Zveřejňování informací o sebevraždě nebo pokusu o ni, může přimět ostatní k úvahám o sebevraždě.¹¹ Existuje mnoho stránek sociálních médií, které sdílejí podrobnosti o tom, jak spáchat sebevraždu. Zavedení doporučení pro informování o sebevraždě v médiích a na sociálních sítích prokazatelně snižuje počet sebevražd.¹²

Jako účinné strategie pro zvýšení prevence sebevražd se ukázalo školení církevních vedoucích, komunitních pracovníků a učitelů v rozpoznávání včasných varovných příznaků sebevraždy a provádění účinných intervencí.^{13 14} Emocionální propojení a naděje dále posilují odolnost vůči sebevražedným sklónům.¹⁵

¹¹ Often called 'suicide contagion' or 'copycat' suicides. Mueller, Anna S. and Abrutyn, Seth, 'Suicidal Disclosures Among Friends: Using Social Network Data to Understand Suicide Contagion', *Journal of Health and Social Behavior*, Vol. 56, No. 1 (1.května 2015), pp131–48, <https://doi.org/10.1177/0022146514568793>

¹² Canadian Association for Suicide Prevention, Media Guidelines, <https://suicideprevention.ca/media/media-guidelines/> (dostupné 6. března 2024)

¹³ Ghoncheh, Rezvan et al., 'Efficacy of Adolescent Suicide Prevention E-Learning Modules for Gatekeepers: A Randomized Controlled Trial', *JMIR Mental Health*, Vol. 3, No. 1 (29 January 2016), <https://doi.org/10.2196/mental.4614>

Většina lidí, kteří se pokusí o sebevraždu, je rozpolcená a nemá zcela v úmyslu zemřít. Pouze malý počet sebevražd však proběhne bez varování.¹⁶ Proto je třeba brát vážně jakoukoli a/nebo veškerou hrozbu sebepoškozování.

Ačkoli je sebevražda celosvětovým problémem veřejného zdraví s dalekosáhlými sociálními, emocionálními a ekonomickými důsledky, zůstává v mnoha společnostech tabuizovaným tématem. Zármutek a zpracování ztráty poté, co si blízká osoba vzala život, je často složitější, intenzivnější a delší než po úmrtí z přirozených příčin.

¹⁴ Isaac, Michael et al., 'Gatekeeper Training as a Preventative Intervention for Suicide: A Systematic Review', *The Canadian Journal of Psychiatry*, Vol. 54, No. 4 (1.dubna 2009), pp260–68, <https://doi.org/10.1177/070674370905400407>

¹⁵ Huen, Jenny M.Y. et al., 'Hope and Hopelessness: The Role of Hope in Buffering the Impact of Hopelessness on Suicidal Ideation', *PLoS ONE*, Vol. 10, No. 6 (24. června 2015), <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0130073>

¹⁶ 'Why Do People Die by Suicide?', <https://suicideprevention.ca/media/why-do-people-die-by-suicide/> (přístup 6. března 2024)

DŮVODY PRO STANOVISKO ARMÁDY SPÁSY

Bible učí, že lidstvu náleží věčný úděl (Genesis 1,27), zvláštní místo v Božím stvoření (Žalm 8,5) a že je stvořeno pro vztah a pro to, aby se tento vztah projevoval životem ve společenství (Skutky 4,32-35).

Armáda spásy věří, že člověka nic neoddělí od Boží lásky (Římanům 8,38-39) a že Boží moudrost je dokonalá. Soudcem je pouze Bůh (Žalm 9,8). Proto není správné dělat závěry o tom, kam se kdo dostane na věčnosti. To se odráží ve slovech, která Armáda spásy používá při pohřební bohoslužbě za oběti sebevražd: „Protože náš bratr/sestra [jméno] odešel/a z tohoto života, odevzdáváme nyní jeho/její tělo do hrobu: země k zemi, popel k popelu, prach k prachu (nebo: k živlům) v jistotě vzkříšení a věčné lásky a milosrdenství Božího.”¹⁷

Armáda spásy věří, že zakoušení život obnovující síly (1. Petrova 5,10), která se nalézají v Ježíši, může zásadním způsobem vést k obnovení naděje (Římanům 15,13; Žalm 33,20-22), uzdravení (Žalm 147,3) a k novému životu (1. Petrova 1,3) a že napravené vztahy (1. Janova 5,4; Žalm 91) jsou známými ochrannými faktory proti sebevraždě.

¹⁷ Z pověření generála, Obřady Armády spásy, 2019, str.41-42, Mezinárodní ústředí AS

PRAKTICKÉ KROKY

1. Vojáci Armády spásy jsou povzbuzováni k budování laskavých, pečujících a podpůrných společenství, která podporují prostředí, jež pomáhá jednotlivcům vyhnout se izolaci.
2. Církev a jednotlivé organizační jednotky Armády spásy pokračují v poskytování podpory v oblasti prevence sebevražd jednotlivcům, rodinám a komunitám v nouzi, kde je to možné. Tyto služby se snaží poskytovat sociální podporu, propojení, poradenství, modlitby a duchovní podporu těm, kteří uvažují o sebevraždě, a také pozůstalým.
3. Vojáci Armády spásy se pokusí porozumět pocitu sklíčenosti, izolace a zoufalství, který provází myšlenky na sebevraždu, aniž by je odsuzovali. Vojáci Armády spásy budou usilovat o to, aby projevili soucit s těmi, kteří mohou pociťovat stud a vinu spojenou s pokusem o sebevraždu.
4. Armáda spásy podporuje opatření ke zvýšení informovanosti jednotlivců, odborníků i veřejnosti o prevenci sebevražd.
5. Jednotlivá území jsou vybízena k tomu, aby vzdělávala svůj personál a členy v oblasti prevence sebevražd, která je přiměřená jejich věku a kultuře. To zahrnuje včasnou identifikaci a nasměrování každého, kdo je postižen sebevražedným chováním.
6. Armáda spásy podporuje vzdělávací nástroje pro komunity. Ty zahrnují rozvoj životních dovedností souvisejících s porozuměním a zvládáním emocí, vytvářením zdravých vztahů a orientací v sociálních situacích.
7. Jelikož je nesmírně důležité, aby ohrožení lidé měli snadný přístup k odborné péči, zejména pokud se u nich objeví obavy o duševní zdraví, jsou jednotky Armády spásy vybízeny k navazování spolupráce s dalšími organizacemi zabývajícími se prevencí, posuzováním a léčbou sebevražd, aby se zvýšila podpora ohrožených osob.
8. Armáda spásy podporuje opatření, která lze přijmout na komunitní a národní úrovni s cílem omezit přístup k prostředkům sebevraždy. Riziko sebevraždy sice není možné zcela odstranit, ale je možné ho podstatně snížit prostřednictvím různých preventivních strategií.
9. Armáda spásy nabízí pozůstalým citlivé poradenství a pastorační péči a snaží se odstranit často přítomné stigma spojené se sebevraždou.
10. Vyzýváme členy Armády spásy, aby byli při zveřejňování příspěvků na sociálních sítích obezřetní a uvědomovali si možný nepříznivý dopad na duševní pohodu druhých. Armáda spásy vybízí k uplatňování odpovědných mediálních pravidel pro informování o sebevraždách.

PREVENCE SEBEVRAŽD

MEZINÁRODNÍ ETICKÉ STANOVISKO ARMÁDY SPÁSY

ODKAZY

Americká nadace pro prevenci sebevražd, (n.d.)

Převzato z <http://www.afsp.org>

Coleman, Loren a O'Halloran, Susan, „Preventing Youth Suicide Through Gatekeeper Training“ (Prevence sebevražd mládeže prostřednictvím školení strážců brány), 7. vydání, 2004.

Převzato z:

https://www.academia.edu/26546755/Youth_Suicide_Prevention_Gatekeeper_Training_Preventing_Youth_Suicide_through_Gatekeeper_Training

Griffith University, Australský institut pro výzkum a prevenci sebevražd, (b.d.).

Převzato z:

<https://www.griffith.edu.au/griffith-health/australian-institute-suicide-research-prevention>

Hawton, Keith a van Heeringen, Kees, (eds), The International Handbook of Suicide and Attempted Suicide (Mezinárodní příručka sebevražd a pokusů o sebevraždu), 2002, John Wiley & Sons, Ltd.

Mezinárodní asociace pro prevenci sebevražd (IASP), 2000-2002.

Převzato z www.iasp.info

Prevence sebevražd PA Learning

Převzato z: <https://pspalearning.com/>
(přístup 1. října 2023)

Samaritans

Převzato z: <https://www.samaritans.org/>
(přístup 1. října 2023)

'Suicide Prevention Gatekeeper Trainings' (Školení pro prevenci sebevražd pro strážce brány), Marin Outreach & Prevention Team (Tým pro práci s veřejností a prevenci).

Získáno z:

<https://prevention.marinbhhs.org/suicide-prevention-gatekeeper-trainings>

(přístup 1. října 2023)

The University of Hong Kong, Centre for Suicide Research and Prevention (Centrum pro výzkum a prevenci sebevražd), (b.d.).

Převzato z: <http://csrp.hku.hk>

Oxfordská univerzita, Centrum pro výzkum sebevražd, 2023.

Převzato z

<https://www.psych.ox.ac.uk/research/csrp>

World Health Organization, Suicide (Světová zdravotnická organizace, Sebevraždy), (b.d.).

Převzato z <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/suicide>

World Health Organization, Suicide Prevention (Světová zdravotnická organizace, Prevence sebevražd), (b.d.)

Získáno z <https://who.int/health-topics/suicide>.

Schváleno generálem, červen 2024.

Přesvědčení vyjádřená v tomto mezinárodním etickém stanovisku představují oficiální stanovisko Armády spásy k dané problematice a nesmí být žádným způsobem upravována nebo přizpůsobována bez výslovného písemného souhlasu Mezinárodního ústředí.

PREVENCE SEBEVRAŽD

MEZINÁRODNÍ ETICKÉ STANOVISKO ARMÁDY SPÁSY

